

Församlingsinstruktion för Daga församling

2020-11-04

Vad är en församlingsinstruktion (FIN)?

En församlingsinstruktion (FIN) är ett framåsyftande strategiskt dokument för både externt och internt bruk. Församlingsinstruktionen ska redovisa hur församlingen vill leva och verka i sin omvärld och under de kommande tre åren arbeta med sin grundläggande uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva diakoni och mission.

Verksamhetsplan

Varje år formuleras en verksamhetsplan med mål och budget som konkretiserar församlingsinstruktionens vision och mål.

Identitet och vision för Daga församling, Svenska kyrkan

Svenska kyrkan är ett evangeliskt-lutherskt trossamfund och är en del av den världsvida kyrkan. Som församling i Svenska kyrkan vill vi ta oss an vårt uppdrag på ett sådant sätt att vår identitet som folkkyrka och vår delaktighet i Svenska kyrkans öppna och demokratiska trosgemenskap blir tydlig.

*Vår vision är **kyrkan som medvandrare**. Vi vill med Jesus Kristus som förebild vandra tillsammans med människor i alla åldrar för att därigenom kunna dela utsatthet och glädje, tro och tvivel, tradition och liv, samt i dialog med vår omvärld bidra till god miljö och hållbar utveckling.*

Omvärldsbeskrivning

Daga församling ligger i Gnesta kommun. I församlingen finns tätorterna Björnlunda, Laxne och Stjärnhov med kringliggande landsbygd. Församlingen präglas av landsbygd och tätorterna består till största delen av villabebyggelse med enstaka flerfamiljshus.

Åldersstrukturen i Daga församling visar att det finns lika många barn i åldern 0-15 år som i riket som helhet räknat i procent (17,9 procent i Daga församling och 18,4 procent i riket som helhet). Det finns något fler personer i åldern 70 år och äldre i Daga församling jämfört med riket som helhet (18,7 procent jämfört med 14,7 procent). Andelen med utländsk bakgrund är betydligt lägre i Daga församling (14 procent jämfört med 21,6 procent).¹

Antalet invånare blir något färre för varje år: 3515 (2004) jämfört med 3478 (2019).

¹ Uppgifter från Gnesta kommun och Statistiska Centralbyrån. Siffrorna gäller år 2019.

I församlingen finns tre förskolor i Björnlunda, Laxne och Stjärnhov. Två skolor, en i Björnlunda (f-6) och en i Stjärnhov (båda f-6). I Gnesta finns högskolebyggnad. Gymnasium finns utanför kommunen, bl a i Nyköping och Södertälje.

I kommunen är det fler som pendlar till sitt arbete än som har sin arbetsplats inom kommunens gränser.

I församlingen finns ett stigande antal mindre företag.

I församlingen finns Ekhagens äldreboende, samt jourfamiljer och familjehem.

Sommartid ökar befolkningen genom ett stort antal sommarboende.

I kommunen finns två församlingar inom Svenska kyrkan: Daga församling och Frustuna församling, samt Ådalskyrkan som är en ekumenisk frikyrkoförsamling ansluten till Ekumeniakyrkan, Pingströrelsen och Svenska Alliansmissionen. Ådalskyrkan ligger i Frustuna församling.

Omvärldsanalys

I vår tid ökar individualiseringen med betoning på att människan själv skapar sitt liv och inte behöver vara beroende av andra. Individualiseringen bryter ner den tidigare på landsbygden starka sammanhållningen. En utmaning för Daga församling är att medvetet öka människors känsla av delaktighet, öka inkludering och gemenskap. I detta arbete behöver församlingen uppmärksamma vilka aktörer som verkar för samma mål och som kan bli samarbetspartners. Att aktivt öka kunskapen hos andra organisationer, skolor och institutioner om kyrkan och visa att kyrkan är en engagerad samhällsaktör. Församlingen samarbetar redan idag med andra församlingar, skolor, äldreboende, musikföreningar, idrottsföreningar, hembygdsföreningar och byalag.

I verksamheten behöver församlingen beakta att en betydande grupp församlingsbor pendlar till och från sin arbetsplats.

Församlingsbeskrivning

Daga församling bildades 1/1 2006 genom en sammanslagning av de tre församlingarna Björnlunda, Gryt och Gåsinge-Dillnäs. Församlingen kännetecknas av öppenhet och värme som gör att trösklarna är låga. Kyrkan är levande i samhället och det går lätt att komma till tals om vardagsfrågor, tro och livsfrågor och om vad som händer i församlingen.

Församlingen har fyra vackra medeltida kyrkor i Björnlunda, Gryt, Gåsinge och Dillnäs med tillhörande kyrkogårdar. I Björnlunda, Gryt och Gåsinge finns församlingshem med serveringsmöjligheter och verksamhetslokaler. I Björnlunda finns Kyrkans hus med församlingsexpedition, arbetsrum till medarbetare och verksamhetslokaler.

En ambition är att församlingens kyrkor ska bli mer öppna och tillgängliga för besök. Besökare ges möjlighet till att vara i stillhet och bön, tända ljus och ta del av allt det som kyrkorummet har att berätta.

En översyn av lokalbehov behöver genomföras och en lokalförsörjningsplan ska upprättas under 2021.

I en liten församling är det viktigt att anställda medarbetare arbetar flexibelt och med flera olika arbetsuppgifter. Församlingen har ideellt engagerade medarbetare. Tillsammans utgör anställda och ideella en viktig resurs och en välkomnande arbetsgemenskap.

I församlingen bor 3478 invånare och 2310 är tillhöriga, vilket utgör 65 procent (2019).

Tre utgångspunkter

1) Barnperspektiv och barnkonsekvensanalys

"I kristen tro intar barnen en särställning och de behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet."²

Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte. Guds rike tillhör sådana som de. Sannerligen, den som inte tar emot Guds rike som ett barn kommer aldrig dit in. Och han tog dem i famnen, lade händerna på dem och välsignade dem. Markus 10:14-16

Daga församlings vision uttrycker en vilja att vandra tillsammans med människor i alla åldrar. Hur tar vi ansvar för att barns behov tillgodoses i församlingens gudstjänster och verksamhet?

Stöd till föräldrar är en viktig del i att värna barns behov.

Varje termin firas familjegudstjänster. Barn ska även beredas möjlighet att delta eller medverka i övriga huvudgudstjänster.

Arbetet med barnkonsekvensanalys ska integreras i de vanliga arbetsprocesserna för att vara framgångsrikt. Analysen i det vardagliga arbetet innebär att beslutsfattare skaffar sig kompetens kring barns och ungas rättigheter och livsvillkor.

I arbetet med ny församlingsinstruktion har barn haft möjlighet att framföra sina synpunkter och förslag. Barnkonsekvensanalys av församlingsinstruktionen har gjorts.

Inför budgetarbetet ska budgeten belysas och prioritering ske utifrån barns och ungas behov.

Innan beslut fattas i kyrkoråd och kyrkofullmäktige ska barnkonsekvensanalys göras.

2) Delaktighet och ideellt engagemang

Daga församlings vision uttrycker en vilja att dela liv. Som människa behöver man ett sammanhang, känna delaktighet och därmed känna sig behövd och efterfrågad. Vi vill att församlingsbor ska känna sig delaktiga och ges möjlighet till meningsfullt engagemang.

Det är en central del i kristen syn på människan och kallelsen att alla i församlingen har en kallelse, är bärare av kyrkans uppdrag.

Låt oss i kärlek hålla fast vid sanningen och växa i alla avseenden så att vi förenas med honom som är huvudet, Kristus. Han låter hela kroppen fogas samman och hållas ihop genom att alla lederna hjälper och stöder, med just den kraft han ger åt varje särskild del. Då växer hela kroppen till och byggs upp i kärlek.

Efesierbrevet 4:15-16 (Jfr Rom 12:3-8 och 1 Kor 12:12-31)

Att församlingen är en självklar plats för engagemang och delaktighet uttrycks i sändningsorden: "Gå i frid och tjäna Herren med glädje."

Vi ser att detta påverkar tre förhållanden som vi vill uppmärksamma:

- Församlingssyn – vi vill verka för att fler bidrar till församlingens verksamhet, påverkar och tar ansvar. Betoning på uppdrag och gemenskap.
- Ledarskap – vi vill verka för ett ledarskap som är transparent, som uppmuntrar och bekräftar.

² Kyrkoordning för Svenska kyrkan, Inledningen till första avdelningen.

- Anställda medarbetares roll – vi vill verka för att varje anställd medarbetare samverkar med ideella medarbetare.

3) Miljö och hållbar utveckling

Gud har skapat hela världen och Guds kärlek omfattar hela skapelsen. Daga församlings vision är att förmedla ett hopp och en framtidstro utifrån en helhetssyn på skapelsen och att vara trovärdiga i arbetet för god miljö och hållbar utveckling.

Otaliga är dina verk, o Herre! Med vishet har du gjort dem alla, jorden är full av vad du skapat.

Psaltaren 104:24

Under de kommande tre åren vill församlingen ingå i Svenska kyrkans miljödiplomering. Det är ett miljöledningsprogram där församlingen kontinuerligt lägger upp nya delmål, utför åtgärder och följer upp. Arbetet ska bedrivas med hänsyn till församlingens resurser, storlek och förutsättningar.

Svenska kyrkans miljödiplomering liknar de miljöcertifieringssystem som används i näringslivet, men utifrån en teologisk grund och motivation. Den har en pedagogisk struktur med reflektion och samtal som grund och leder till en lärande organisation som kan utvecklas långsiktigt.

I arbetet vill vi informera, utbilda och kommunicera med församlingsbor. Vi vill inspirera och inspireras av församlingsbor och tillsammans bidra till god miljö och hållbar utveckling, både enskilt och som församling.

Helhet och fokusområden

Det är viktigt att helheten i församlingens gudstjänster och verksamhet blir så bra som möjligt. Om församlingsbor uppfattar att kyrkan är angelägen kommer de att välja att tillhöra den. Församlingens vision och utgångspunkter, liksom det pastorala programmet, betonar därför *helheten*.

Utifrån denna helhetssyn vill församlingen *fokusera på dop och konfirmation*. Vad gäller medlemsutveckling finns det tydligaste sambandet mellan de som stannar kvar som medlemmar i Svenska kyrkan och de som går ur i förhållandet om man är konfirmerad eller inte. De som väljer att fortsätta tillhöra Svenska kyrkan är i högre utsträckning konfirmerade. De har under sin konfirmationstid lärt mer om kristen tro och församlingens arbete.³

Det pastorala programmet

Kyrkoordningen för Svenska kyrkan beskriver den grundläggande uppgiften för varje församling vilken är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. "Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift".⁴

Gudstjänst – Undervisning – Diakoni – Mission. Dessa fyra ledord anger inte verksamheter som är skilda från varandra. En specifik verksamhet hör ofta ihop med flera av dessa ledord.

³ Medlemmar i rörelse (Bromander / Jonsson 2018).

⁴ Ur Inledning till 2 avdelningen, Kyrkoordning för Svenska kyrkan.

Mission

Begreppet "mission" kommer från latin och betyder "skicka" eller "sända". Traditionellt har mission handlat om internationell mission och har tagit sin utgångspunkt i Matteusevangeliet 28:18-20 om att "gå ut i hela världen".

Idag är Sverige sekulariserat och mission handlar lika mycket om nationell mission som internationell mission. Det är idag mer vanligt inom missionsteologin att knyta an till Lukasevangeliets berättelse om Emmausvandrarerna (24:13-49) för att förstå och tillämpa missionsuppdraget. Berättelsen bildar utgångspunkt för en biblisk modell som består av fyra delar. (1) Jesus går med lärjungarna, lyssnar till dem och förklarar vad som hänt under de dramatiska dagarna i Jerusalem under påsken. (2) Jesus tolkar skrifterna så att lärjungarna ska kunna förstå innebörden i vad som hänt. (3) När Jesus bryter brödet känner lärjungarna igen Jesus och de förvandlas i mötet med den uppståndne. (4) Lärjungarna berättar vad de varit med om.

Daga församling har i sin vision om att vara medvandrare anknutit till Lukasevangeliets berättelse om Emmausvandrarerna. I missionsuppdraget vill vi lyssna till människors livserfarenhet, tillsammans tolka kristen tro och skapa gemenskap.

Mission innebär att församlingen inte är till för sin egen skull utan för andra människor och för skapelsens skull.

Under de närmaste tre åren innebär det, att:

- genom ord och handling vittna om Jesus Kristus,
- mångfalden bejakas, så människor oavsett kön, ålder, funktionsvariationer, ursprung, tro och sexuell identitet, möter öppenhet och respekt och får ta plats med liv och erfarenhet,
- aktivt stödja Act Svenska kyrkan, främst genom advent- och fasteinsamlingarna.

Gudstjänst

Att vara en medvandrande kyrka är att svara mot människors behov av livstolkning och riter från vaggan till graven. I vår svenskkyrkliga tradition och tro vill vi bära Bibelns berättelser vidare, på ett sådant sätt att vår tids människor vill dela tro och liv i Daga församling.

I kyrkorummet, i gudstjänstens innehåll och liturgiska uttryck, finns det yttre rum som kan tala till och fördjupa vårt inre rum. I gudstjänsten får vi förankra våra grundläggande relationer, till Gud, till skapelsen, till varandra och till oss själva.

Den levande musiken är ett bärande uttryck för samhörighet, tolkning och upplevelse i hela församlingens liv. Musiken är betydelsefull för att bearbeta och gestalta tro och andlighet. Musik bidrar till känslomässig upplevelse och vidgar tanken kring tro och andlighet.

Viktigt att vuxenkören får fler korister vilket möjliggör en bredare repertoar.

Församlingen har kantor.

Församlingen firar huvudgudstjänst varje söndag och helgdag under året, varav minst 45 är gudstjänst med nattvard. Församlingen firar också bl a friluftsgudstjänster, musikgudstjänster och gudstjänster på Ekhagens äldreboende.

Efter huvudgudstjänst serveras kyrkkaffe.

Församlingen följer Kyrkohandbok för Svenska kyrkan.

Dop och dopgudstjänsten är ett fokusområde i Daga församling.

Det behöver bli fler personer, i olika åldrar, som formar gudstjänsten. Kyrkvårdar och andra ideella ledare är viktiga i arbetet med att utveckla församlingens gudstjänstliv.

Under de närmaste tre åren innebär det, att:

- öka antalet gudstjänstdeltagare,
- medvetet arbeta för att församlingens gudstjänster blir tillgänglig för alla åldrar,
- inbjuda fler personer till samtal om församlingens gudstjänster,
- genom utbildning stärka församlingens kyrkvårdar och fler personer som vill göra en insats i församlingens gudstjänstliv,
- församlingens körer får fler korister.

Undervisning och lärande

Kristen livstolkning utgår från dopet. En medvandrande kyrka har som uppgift att lyssna, reflektera och dela gemenskap.

Kännetecknande för vår tid är att de sociala, ekonomiska och kulturella förhållandena förändras mycket snabbt och djupgående i dagens samhälle, vilket inte sällan upplevs som stress och hot av den människa som drabbas av förändringarnas negativa konsekvenser. Vår samtid ställer oss inför utmaningen hur vi ska kunna ta in, gallra, bearbeta och förstå ett spektrum av intryck och erfarenheter som möter oss i det dagliga flödet. Denna föränderlighet ökar behovet av undervisning och lärande, att förstå sig själv, sin omgivning och vad det innebär att vara människa idag.

De djupt grundade frågorna om människans identitet och mening, om tro och livet på jorden, behöver finna lösningar som håller inför livets påfrestningar.

Evangeliet behöver höras, diskuteras och tolkas i församlingens gemenskap. I denna öppenhet vill vi bredda och fördjupa kunskapen om vår samtid och visa på den livstolkning kristen tro erbjuder i vår tid. Grunden för den kristna tron är Jesus Kristus, hans liv, död och uppståndelse; vilket gestaltas i dopet.

Konfirmationsundervisning är ett fokusområde i Daga församling. Konfirmationsverksamheten följer riktlinjer för konfirmation i Svenska kyrkan.

Under de närmaste tre åren innebär det, att:

- möta människor i alla åldrar, lyssna och ta deras andliga längtan på allvar,
- utveckla samverkan med skolorna,
- utveckla pilgrimsarbetet,
- inbjuda till föredrag och samtal kring livsfrågor och kristen tro,
- regelbundet genomföra kurs och/eller bok- och samtalsgrupp som vänder sig till vuxna med inriktning kristen tro och livsfrågor.

Diakoni

Begreppet "diakoni" kommer från grekiskan och betyder "tjänst". Att vara en medvandrande kyrka innebär en uttalad vilja till att vara närvarande och vilja dela liv med andra. Församlingens diakoni är inte enbart förlagt till vissa sociala verksamheter och själavård utan finns som en dimension i hela församlingens liv och arbete. "Diakoni uttrycker kristen tro genom kärlek, omsorg och solidaritet med medmänniskor och hela skapelsen."⁵

Diakonin utgår från en människosyn där vi ser att människan är både stark och svag. Under vissa perioder av livet kan en människa hamna i en utsatt livssituation och behöver stöd. I andra perioder

⁵ Ett biskopsbrev om diakoni.

kan samma människa vara i en livssituation där hen kan ge stöd. I Daga församling vill vi särskilt uppmärksamma att människan är både stark och svag. Tillsammans arbetar vi för varje människas okränkbara värde och mot förhållanden som missbrukar och utnyttjar människor.

Diakonin har också ett samhällsförändrande uppdrag: att vara en profetisk röst. I en mer individualistisk tid och som landsbygdsförsamling vill vi aktivt söka samverka med andra organisationer och företag som strävar efter att öka församlingsbornas känsla av delaktighet och inkludering (se ovan "Omvärldsanalys").

Arbetet med miljö och hållbar utveckling är en del i församlingens diakonala arbete, liksom arbetet med att värna barns behov (se ovan, "Utgångspunkter").

Daga församling har ingen anställd diakon.

Under de närmaste tre åren innebär det, att:

- skapa mötesplatser för människor i alla åldrar,
- stärka det självvårdande arbetet,
- utveckla besökstjänsten på Ekhagens äldreboende,
- ta initiativ till insatser och samverka med aktörer inom församlingens gränser som verkar för att stärka gemenskap och samhörighet.

Kyrkogårdsförvaltningen – ett annat uppdrag

Kyrka och kyrkogård hör för många människor ihop men är organisatoriskt två olika verksamheter. Kyrkogården hör till begravningsverksamheten, kyrkan till församlingsverksamheten. Församlingens verksamhet beskrivs i detta dokument.

Begravningsverksamhet och församlingsverksamhet har således olika uppdrag och finansieras också helt skilt från varandra. Församlingsverksamheten finansieras via kyrkoavgift som betalas av dem som är medlemmar i Svenska kyrkan, medan begravningsverksamheten finansieras via en avgift som betalas av alla medborgare som har en kommunalt beskattningsbar inkomst.

Avslutning

Vision för Daga församling är "kyrkan som medvandrare". Visionen berättar om ett folk som är på vandring. Denna bild har följt kyrkan genom tiderna. De första kristna beskrevs som ett vandringsfolk. De kallades helt enkelt för de som "hörde till Vägen" (Apg 9:2).

Att vara medvandrare är något vi kan förstå i yttre bemärkelse, att vi fysiskt kan se människor som är i rörelse. Men vi kan också förstå betydelsen i inre mening. Det handlar om dig och mig. Varenda en av oss gör en egen resa genom livet, men ingen är någonsin ensam. Gud går ständigt vid vår sida.

Församlingsinstruktion för Daga församling har godkänts av Kyrkofullmäktige 2020-11-04

Kyrkofullmäktiges godkännande

Kyrkoherdens godkännande

Kyrkofullmäktiges ordförande

Kyrkoherde

Göran Lagerstedt

Pär Friberg